

Kým a kde se produkuje česká politická věda. Personálně-institucionální analýza publikací v českých recenzovaných politologických časopisech.

Jan Holzer, Roman Chytilík, Pavel Pšejja, Michal Šindelář¹

Tento text byl zpracován v rámci Výzkumného projektu Grantové agentury České republiky *Politologie ve střední Evropě* (kód GAČR 407/07/0562).

Abstract: *By Whom and Where the Czech Political Science Is Produced. The Personal-Institutional Analysis of Publications in Czech Reviewed Political Science Journals.*

The paper presents a comprehensive analysis of studies and texts published in relevant Czech political science journals, while highlighting the institutional and personal background of the various published material. In this way, the authors strive to identify sets of variables that assist in constituting (self-)images of the Czech political science – namely, the relevance of various institutions in terms of the publication efforts of their members, topical preferences of top Czech political scientists providing a major part of the general publication output, and institutional and topical biases of relevant Czech political science journals. Given the results of this analysis, the authors are able to draw several tentative conclusions about the state of Czech political science in terms of the major characteristics and publication preferences of the Czech political science community, putting an emphasis on rational publication strategies of the researchers, stabilization of topical coverage of major political science institutions and the roles of top researchers in setting the agenda.

Key words: *Content Analysis, Content Characterization, Czech Political Science, Czech Political Science Journals, Issues, Authors, Subdisciplines, Trends.*

1. Úvod

Myšlenka autorů tohoto textu, že by pro českou politologickou obec mohlo být přínosné, aby disponovala analýzou svého vlastního stavu a vývojových trendů, byla důsledkem několika vlivů. Dva z autorů, Jan Holzer a Pavel Pšejja, se problematice výzkumu české politologie věnují dlouhodobě a na dané téma publikovali několik textů (srov. Holzer, Pšejja 2002, 2003, 2007).

¹ Tři z autorů textu přednášejí na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity (Jan Holzer a Roman Chytilík na Katedře politologie, Pavel Pšejja na Katedře mezinárodních vztahů a evropských studií), čtvrtý – Michal Šindelář, který provedl vlastní datový výzkum včetně technického zpracování dat – je na téže fakultě magisterským studentem sociologie. Kontakt: Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity, Joštova 10, 602 00 Brno; e-maily: holzer@fss.muni.cz; chytilik@fss.muni.cz; palo@fss.muni.cz; smichaaal@gmail.com. Autoři děkují všem recenzentům tohoto textu za jejich cenné připomínky, včetně těch kritických; rozhodnutí, že se jen některé z nich nakonec odrazily v jeho výsledné podobě, padá čistě na vrub autorskému kolektivu.

Přirozená tendence dále rozvíjet dané výzkumné pole a komplexněji uvažovat nad českou politologií ovšem byla konfrontována s narůstajícím vědomím nutnosti opřít takto tematicky zaměřenou analýzu o datové soubory, které by sloužily jako relevantní fundament pro možné interpretace současného stavu české politologie. Jejich vznik na základě aplikace relevantní metody umožnilo zapojení dalších autorů, Romana Chytilka a Michala Šindeláře.

Výsledkem byla realizace výzkumu rozsáhlého vzorku textů publikovaných v recenzovaných českých politologických časopisech. Ten nabízí řadu pohledů na některé otázky (včetně těch podle autorů významných) spojené s politologickým bádáním v České republice: totiž jak se utváří česká politologie, jaká jsou její témata, kde a kdo českou politologii tvoří. Otázkám „jak“ a „co“ byl věnován jiný text autorského týmu, který je výsledkem zmíněného výzkumu: *Jaká se produkuje politická věda. Tematická analýza publikací v českých recenzovaných politologických časopisech* (Holzer, Chytilík, Pšeja, Šindelář 2009).²

Text, který předkládáme nyní, se snaží zabývat se otázkami „kdo“ a „kde“. Není totiž nijak neobvyklé, že v rámci každé oborové obce (a koneckonců i v mezinárodním měřítku) existují *agenda-setters*, tedy výzkumníci, kteří svými texty, argumenty a vlivem podstatnou měrou formují orientaci celé komunity, popř. jejích relevantních součástí. Stejně tak platí, že v globálním měřítku existuje řada institucí, které svou reputací, úspěchy i orientací svých počínů udávají směr výzkumu v jednotlivých oblastech politické vědy. A protože není důvod si myslet, že česká politologie tento fenomén nezná, byla shromážděná data autory zkoumána i z tohoto hlediska.

Výzkum měl ovšem ryze explorativní charakter a vycházel z minima teoretických předpokladů. Výsledný text proto nepracuje s žádnými jasně testovatelnými hypotézami; vzhledem k jeho charakteru/zaměření totiž metodologicky vzato nelze přítomnost hypotéz ani očekávat, ani vyžadovat. Primárním cílem textu bylo zpracování dat, která dosud v českém prostředí nebyla dostupná.

Základním limitem naplnění výše naznačené motivace pak byla a je skutečnost, že za základ autoři vzali pouze jeden z publikačních segmentů, totiž odborné recenzované politologické časopisy (tedy současná kategorie J_{neimp}), uvedené v seznamu recenzovaných periodik. Pokus zjistit, kteří jednotlivci z jakých institucí hráli či hrají klíčovou roli ve vývoji české politologie, kdo jsou její „lídři“, jaké byly/jsou jejich odborné inklinace a v jakém institucionálním rámci se tito výzkumníci pohybují, měl tudíž od počátku své hranice. Dílčí záběr

² Jelikož oba texty vycházejí ze stejného výzkumu a jsou vedeny podobnými výzkumnými impulsy a motivacemi, nepovažujeme za nutné tyto faktory opětovně rozsáhle rozebírat, neboť byly dostatečně vysvětleny v již publikovaném článku v Politologickém časopise.

výzkumu, jehož výstupy text předkládá, znamenal, že významná část produkce českých badatelů-politologů zůstala stranou analýzy. Zahrnuty tedy nebyly texty, jež byly v posuzovaném období publikovány:

- v zahraničí,
- v tuzemských neperiodických publikacích, to znamená v knihách, kapitolách v monografiích, sbornících či sborníkových statích,
- v českých odborných periodických nespádajících pod kategorii AD³, včetně těch, disponujících impaktem (např. v Sociologickém časopisu).

Není přitom důvod vést spor o to, zda tyto neanalyzované kategorie mají či nemají pro sociovědní produkci váhu; mají, často vysokou, ba i vyšší nežli kategorie v tomto textu analyzovaná, navíc úměrnou specifickým podmínkám „rozvojové“ fáze české politologie, zahrnující přinejmenším celá 90. léta 20. století. Cílem tohoto materiálu však nebylo, zopakujme, směřovat ke komplexnímu obrazu publikačních aktivit české politologie (ostatně, v datové základně jsou zpracovány i texty cizinců), ale pouze k informaci o jednom z „uzlů“, resp. „světů“⁴ akademického výzkumu – oborových recenzovaných časopisech; a autoři si jsou, budiž zdůrazněno, plně vědomi omezené vypovídací hodnoty dat, se kterými pracovali. I v textu logicky vysoce frekventované použití pojmu „politická věda“ tudíž vždy vyjadřuje či zastupuje pouze to, co plyne z rozboru publikační produkce v posuzovaných odborných časopisech. V textu činěné teze, závěry či interpretace mají v tomto smyslu vždy limitovaný rozměr, odrážející váhu položky „publikace v recenzovaných periodických“ z hlediska hodnocení vědy v ČR; a ta, dle mínění autorů, zanedbatelná není.

Čtenářům, kteří přes uvedené postřehy upřednostní personifikující přístup k textu, pak autoři nabízejí výčet faktorů, jež dle jejich soudu mohly/mohou mít vliv na individuální

³ Tedy pod kategorií „politologie a politické vědy“ dle kategorizace odborných publikačních výstupů v rámci RIV (datová oblast informačního systému výzkumu a vývoje (IS VaV), shromažďující informace o výsledcích projektů výzkumu a vývoje a výzkumných záměrů podporovaných z veřejných prostředků).

⁴ Navíc „svět“, jehož váha bývá oceňována spíše v medicíně či přírodních vědách, zatímco ve společenských a humanitních oborech bývá tato váha více viděna v kategorii monografií; dalšími „světy“ jsou dle Ulfa Sandströma (2007) sborníky a zprávy. Diana Hicks zase hovoří o čtyřech základních publikačních typech v humanitních vědách: knihách, časopisech, národních publikacích (publikace rozvíjející znalost v místním dosahu) a publikacích pro nespecialisty, pro širší veřejnost (Hicks 2004). Každopádně všechny tyto klasifikace zohledňují rozmanitost podob výstupů; a právě proto, že si jsou autoři této pestrosti vědomi, nekonstruují ze soustředění na pouze jeden typ výstupu (recenzované časopisy) žádné neopodstatněné závěry.

strategie/výkony na zkoumaném publikačním poli a jejichž postižení je v daném formátu obsahové analýzy buď nějak problematické, nebo dokonce zcela vyloučené:

- proměny celkového rámce fungování české vědy,
- různost systémů pobídek a motivací, nastavených v jednotlivých institucích tvořících páteř české politologické komunity,
- odlišnost atmosfér a standardů, panujících na jednotlivých fakultách, institutech a katedrách,
- existence některých osobitostí české politologie v porovnání s ostatními vědami včetně společenských, především faktická diskontinuita organizační, institucionální i (převážně) personální plus náklady (ale i příležitosti) spojené s budováním nového oboru a s jeho postupným profilováním se (institucionálním, v rovině vztahů k jiným disciplínám atd.), a
- veskrze individuální motivy, motivace, situace, preference, rozhodnutí, možnosti apod.

Vztaženo k otázce interpretace kvality, budiž zdůrazněno, že z předkládaného textu nelze činit jakékoli závěry tohoto typu. Autorství příslušného počtu publikací zachycených v následujících tabulkách a grafech prostě nic neříká o tom, jakou odbornou hodnotu tyto texty představují. Text rozebírá pouze kvantitativní charakteristiky zkoumaného datového souboru a neřeší vazbu kvantity na kvalitu.

Ale zároveň připomeňme, že do analýzy byly zahrnuty pouze časopisy s deklarovaným recenzním řízením. A proto také, na druhé straně, zdůrazněme: chceme-li postihnout výkon konkrétního badatele či instituce, pak mnoho jiných kritérií nežli kvantitativně-publikačních k dispozici nemáme. Přičemž pokud v rámci české politologie *statutem impaktu* v dané chvíli žádné politologické periodikum nedisponuje, představuje publikace v recenzovaných periodických druhou nabízející se kategorii efektivního výkonu.⁵

Nelze také opomenout současné trendy v hodnocení vědy v tuzemsku, směřující ke standardizovanému modelu, v němž recenzované časopisy zaujímají významnou pozici. Jistě, v tomto smyslu si jsou autoři vědomi současných debat na poli kvantifikace hodnocení výzkumů,⁶ možností a limitů normalizace výsledků napříč jednotlivými obory, napětí mezi

⁵ Za zmínku jistě stojí i aktuální zařazení politologie do Národního referenčního rámce excelence (dále jen NRRE), vyjadřující jisté vědomí vazby politické vědy na národní korpus. Zůstává otevřenou otázkou, nakolik je tento statut dlouhodobě obhajitelný, či naopak dočasný.

⁶ Včetně institucionálních: v tomto smyslu se např. při vytváření žebříčků prestiže politologických pracovišť jeví být passé éra *peer assessments*, respektabilní postupy se orientují na „objektivní“ měřítka a konkrétně právě na publikace v impaktovaných časopisech. Viz např. katalog 63 klíčových časopisů, použitý Simonem Hixem (2004: 296 nn).

vědami přírodními a společenskými⁷ i uvnitř množiny nauk sociálních, odlišností oborových publikačních zvyklostí atd. Jejich cílem však není reflektovat celkovou diskusi o způsobech měření vědeckého výkonu; text tedy není míněn jako „reflexe problematiky měření“. Přispěje-li tudíž k debatě o bibliometrických standardech politologie v českých zemích, bude se jednat o jeho spíše odvozený nežli primárně zamýšlený důsledek.

2. Metody a data⁸

2.1 Metoda, jednotka výzkumu, výběrový rámec

Metoda obsahové analýzy byla autory aplikována na výběrový rámec tvořený množinou devíti odborných recenzovaných politologických periodik, která jsou vydávána českými akademickými institucemi (v abecedním pořadí):

- *Contemporary European Studies* (CES; vydavatel: Univerzita Palackého, Olomouc)
- *Evropská volební studia* (EVS; vydavatel: Institut pro srovnávací politologický výzkum, Masarykova univerzita, Brno)
- *Mezinárodní vztahy* (MV; vydavatel: Ústav mezinárodních vztahů, Praha)
- *Perspectives* (PER; vydavatel: Ústav mezinárodních vztahů, Praha)
- *Politics in Central Europe* (PCE; vydavatel: Central European Political Science Association, Západočeská univerzita, Plzeň)
- *Politologická revue* (PR; vydavatel: Česká společnost pro politické vědy, Praha⁹)
- *Politologický časopis* (PC; vydavatel: Mezinárodní politologický ústav, Masarykova univerzita, Brno)
- *Rexter* (REX; vydavatel: Centrum pro bezpečnostní a strategická studia, Brno)
- *Středoevropské politické studie* (SEPS; vydavatel: Mezinárodní politologický ústav, Masarykova univerzita, Brno)

⁷ Základní argumentace viz D. J. de Solla Price (1970).

⁸ Tato metodologická kapitola je zkrácenou verzí podrobnějšího popisu postupu autorského týmu při sestavování následně analyzované datové matrice, kterou čtenář najde v již zmíněném textu (Holzer, Chytilík, Pšeja, Šindelář 2009); pro detaily tudíž viz uvedený text. Autoři zvolili tento postup z toho důvodu, že oba texty vycházejí ze shodných dat.

⁹ Místo je teoreticky v případě tohoto periodika pohyblivé, ovšem ve zkoumaných letech se jednalo o časopis pražský.

Jako klíčové kritérium, zda periodikum zařadit do výběru či ne, byl ve výzkumu použit parametr přítomnosti povinného a standardizovaného recenzního řízení. To s sebou přineslo zahrnutí periodik až již od jejich prvního ročníku, či naopak až po dlouhé době jejich publikování.¹⁰ Jednotku analýzy ve výzkumu představoval jednotlivý příspěvek v periodiku. Zahrnuté druhy příspěvků, v posuzovaných časopisech různorodě pojmenované, a přitom překrývající se, pro přehlednost zobrazuje tabulka č. 1.

Tabulka č. 1. Struktura zkoumaných jednotek.

	statě, studie	diskuze	komentáře	materiály	konzultace	celkem
PČ	224	43	0	69	0	336
SEPS	149	0	88	0	0	237
PR	152	57	0	0	0	209
MV	104	16	0	0	57	177
PER	58	3	0	0	1	62
EVS	42	1	0	0	0	43
REX	40	0	0	0	0	40
PCE	32	2	0	0	0	34
CES	13	0	0	0	0	13
celkem	814	122	88	69	58	1 151

Zdroj: Autoři.

2.2 Systém kódování

U každé jednotky analýzy byly kódovány: (1.) název časopisu; (2.) rok publikace; (3.) číslo ročníku; (4.) typ; (5.) téma; (6.) pracoviště; (7.) autor/autoři; (8.) jazyk.

¹⁰ Viz např. *Mezinárodní vztahy* – byť má toto periodikum tradici publikování od r. 1966 (tedy nepoměrně delší než ostatní analyzované časopisy), uplatnění recenzního řízení explicitně deklaruje až od r. 2000, což znamenalo zahrnutí do analýz až od tohoto ročníku. Naopak analyticky odlišný je případ *EVS*, který je do analýzy zahrnut od svých prvních čísel. A nakonec – do analýzy byl začleněn i časopis *Politologická revue*, byť výsledkem první evaluace, provedené v průběhu roku 2008 Radou pro výzkum a vývoj (dále jen RVV, odborný a poradní orgán Vlády České republiky) za účelem vytvoření Seznamu recenzovaných neimpaktovaných periodik vydávaných v ČR, bylo nezahrnutí do tohoto Seznamu. V aktualizovaném vydání Seznamu však již *Politologická revue* figuruje. Analýzy prováděné v dalších letech budou v každém případě muset reagovat na aktuální změny v tomto parametru. Doplňme a zdůrazněme, že kritérium recenzovanosti bylo při vlastním výzkumu formulováno tak, aby bylo formálně *prokazatelné* – tj. jako recenzované byly autory akceptovány pouze ty časopisy, které samy jasně deklarovaly, buď na stránkách konkrétního čísla, nebo prostřednictvím svých webových stránek, že nabízené texty procházejí standardním řízením. Tento postup konstrukce vzorku byl z hlediska autorů jediný metodologicky korektní a nearbitrární (a minulost zpětně nerekonstruuující), byť měl mj. za následek, že některá periodika byla/jsou ve výzkumu sledována jen po určitém období své existence, se všemi důsledky (včetně negativních), které z tohoto postupu pro analýzu plynou.

Celá kategorizace byla podrobně popsána v již zmíněném textu o tematické struktuře publikací v českých recenzovaných politologických periodících (Holzer, Chytilík, Pšejta, Šindelář 2009); pro účel tohoto textu proto postačí konstatování, že nejvýznamnějším kritériem zde byly údaje o autorech. U tohoto kritéria byli ke každému příspěvku kódováni až 3 autoři. Při 89 % příspěvků s jedním autorem, 10 % příspěvků se dvěma autory a 11 % příspěvků se třemi a více autory (méně než 1 %) představoval průměrný počet autorů na kódovaný příspěvek 1,12. Při interpretaci dat věnujících se autorům a jejich publikačnímu výkonu je třeba mít na paměti, že všem spoluautorům jednoho článku byla tato publikace počítána jako jedna celá, to znamená, že publikace má u autora stejnou váhu bez ohledu na to, zda je výhradním autorem článku, či jen jeho spoluautorem. Tento způsob zaznamenání byl zvolen s ohledem na náročnost statistického zpracování jiných možností (např. počítání „půlautorství“). Popsaný systém kódování byl v provedeném výzkumu aplikován na datové sumě, jejíž základní parametry, tedy přehled jednotek a jejich strukturu, lze vyčíst z výše uvedené tabulky č. 1 a následně i z tabulky č. 2.

Tabulka č. 2. Přehled zkoumaných jednotek podle periodik.

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	<i>celk.</i>
Politologický časopis	25	24	25	29	28	26	26	24	23	22	22	22	23	17	336
Středoevropské politické studie	0	0	0	0	10	29	34	35	26	25	22	21	18	17	237
Politologická revue	13	13	16	12	11	15	17	20	20	15	21	11	14	11	209
Mezinárodní vztahy	0	0	0	0	0	18	23	21	15	17	23	29	17	14	177
Perspectives	0	0	0	0	0	0	6	10	7	8	8	9	5	9	62
Evropská volební studia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13	14	16	43
Rexter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8	8	8	8	8	40
Politics in Central Europe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	11	6	11	34
Contemporary Europ. Studies	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	9	0	13
<i>celkem</i>	38	37	41	41	49	88	106	110	91	95	110	128	114	103	1 151

Zdroj: Autoři.

3. Personální a místní analýza

S ohledem na všechny předchozí vstupní poznámky se následující explorativní analýza snaží při prezentaci informací o jejich co nejmenší redundanci. Naše komentáře nekopírují data

z tabulek a grafů,¹¹ ale spíše se snaží o jejich interpretaci s cílem naznačit, jakým směrem by se mohl ubírat další – ať již kvantitativně či kvalitativně – pojatý výzkum v této oblasti.

3.1 Autoři – individuální produkce

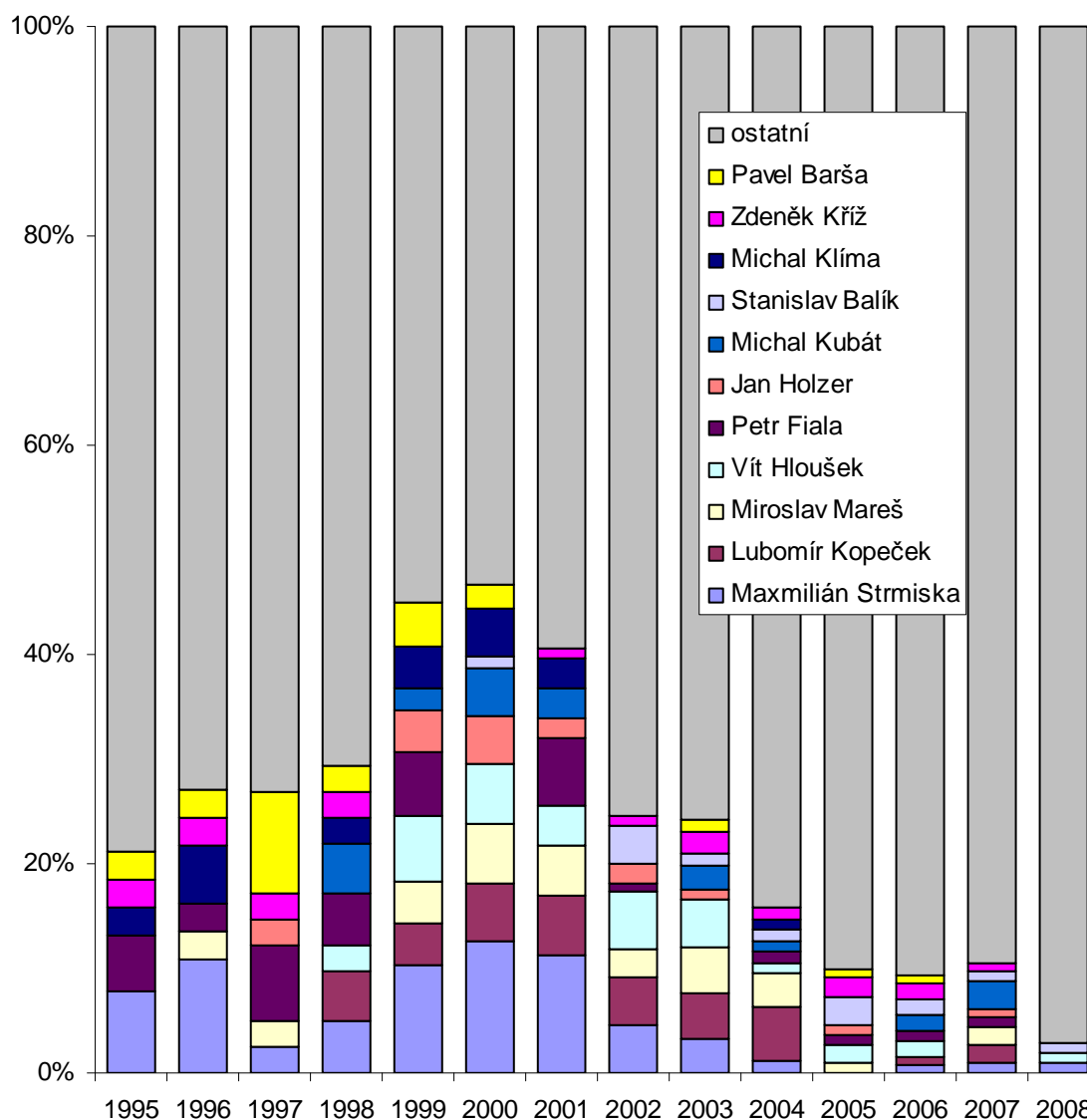
Tabulka č. 3. Autoři 1995–2008.

	počet příspěvků	autor
1.	61	Maxmilián Strmiska
2.	39	Lubomír Kopeček
3.	34	Miroslav Mareš
4.	31	Vít Hloušek
5.	23	Petr Fiala
6.	18	Jan Holzer
	18	Michal Kubát
7.	14	Stanislav Balík
	14	Pavel Barša
	14	Michal Klíma
	14	Zdeněk Kříž
8.	12	Ondřej Císař
	12	Vojtěch Šimíček
	12	Šárka Waisová
9.	11	Markéta Pitrová
10.	10	Josef Smolík
11.	9	Zdeněk Koudelka
	9	Pavel Pšeja
	9	Jakub Šedo
12.	8	Ladislav Cabada
	8	Vlastimil Havlík
	8	Petr Kaniok
	8	Pavel Pečínka
	8	Michal Pink
13.	7	Vlastimil Fiala
	7	Rudolf Furst
	7	Jakub Kyloušek
	7	Tomáš Lebeda
	7	Pavel Šaradín
14.	6	Martin Bastl
	6	Otto Eibl
	6	Roman Chytilík
	6	Jan Karlas
	6	Ľuba Králová
	6	Lukáš Linek
	6	Věra Stojarová
	6	Tomáš Šmíd
	6	Karel Vodička

¹¹ Některá periodika, např. *Electoral Studies*, takový postup dokonce vysloveně zapovídají.

Zdroj: Autoři.

Graf č. 1. Podíl jedenácti nejproduktivnějších autorů na každoročním celkovém publikačním výkonu.

Zdroj: Autoři.

Předchozí tabulka a graf nabízejí základní generální data o zkoumané populaci. Za pozoruhodný je přitom třeba označit především vývoj vlivu skupiny kvantitativně klíčových (viz graf č. 1; volba čísla jedenáct byla dána čistě arbitrárními kritérii – záměrem autorů bylo zahrnout deset nejproduktivnějších autorů a dále autory se stejným počtem publikací jako desátý nejproduktivnější autor) autorů na českou politologickou produkci. Vlivem zde máme na mysli podíl na celkové sumě textů, která překračovala na přelomu 20. a 21. století dvě pětiny celé

časopisecké produkce; v roce 2000 pak dokonce daných jedenáct autorů napsalo více jak polovinu textů ve zkoumané databázi! Počínaje rokem 2002 naopak podíl této skupiny strmě klesá, v letech 2005–2007 se pohyboval kolem 10 % a v roce 2008 zaznamenal další propad.

V této souvislosti je vhodné se podívat, jak jsou publikační výstupy nejproduktivnějších autorů rozloženy v čase. Najdeme zde totiž řadu zajímavých momentů, z nichž zmiňme alespoň tři: za prvé v tabulce č. 4 je zřetelná přítomnost některých autorů, kteří se v následujících letech již publikačně téměř neprojevují; za druhé skladba nejproduktivnějších autorů z let 1995–1999 zůstává v principu stejná i pro následující období zachycené v tabulce č. 5; a konečně v tabulce č. 6, shrnující údaje za dobu po roce 2005, je nejnápadnějším jevem výrazný ústup dříve dominantních autorů a nástup svého druhu „generační obměny“, byť takovou charakteristiku je samozřejmě nutné chápat s náležitou rezervou.

Interpretace těchto údajů se nemusí uchýlovat k přehnaným krkolomnostem. Do daných dat se dle soudu autorů v zásadě promítly dva faktory: (1.) měnící se počet aktérů (reálných politologů) – členů české politologické komunity, tedy skutečnost, že přirozená role „otců zakladatelů“, zhmotněná především v druhé polovině 90. let do zdokumentovaných publikačních pozic,¹² se začala od počátku první dekády nového století drobit; lze vyslovit předpoklad, že se jednalo o odraz nástupu první generace českých doktorandů-politologů, resp. postdoktorandů. A (2.) fakt nebývale vysoké motivovanosti skupiny autorů, jejichž publikační aktivita se koneckonců následně odrazila i v pozicích, které zaujali v české politologické komunitě, resp. které dosud zaujímají: jedná se vždy o profesory či docenty, jejichž odborné statuty lze pokládat za přímý efekt jejich publikačních strategií. Číst přitom tuto tezi jako potvrzení čisté instrumentality jejich přístupu k publikování by bylo nejen zjednodušující, ale přímo nespravedlivé. Podíl většiny z daných autorů i na současné politologické produkci, jak je prezentován v tabulkách č. 4, 5 a 6, je totiž stále kvantitativně nezanedbatelný.

¹² Nejen s pouhým ohledem na nutnost popisu reálného stavu na začátku 90. let, ale také s ambicí umožnění většího pochopení logiky popisovaných procesů pro čtenáře-nepamětníky stojí za to (bez nostalgie) připomenout existenci řady solitérů, vnímajících těsně po r. 1989 politologii jako ideální příležitost ke svému novému odbornému zakotvení. Jejich publikace lze nalézt v prvních číslech politologických periodik (později již nikoli), v nichž doplňovali autory z již zřetelně se profilujících politologických pracovišť. Za jiné uvedme autory z vojenských akademických ústavů.

Tabulka č. 4. Nejproduktivnější autoři v letech 1995–1999.

	počet příspěvků	autor
1.	17	Maxmilián Strmiska
2.	11	Petr Fiala
	11	Miroslav Mareš
3.	9	Pavel Barša
4.	8	Vojtěch Šimíček
5.	7	Zdeněk Koudelka
6.	6	Michal Klíma
7.	5	Břetislav Dančák
	5	Roman David
	5	František Šámalík
8.	4	Vít Hloušek
	4	Lubomír Kopeček
	4	Zdeněk Kříž
	4	Jiří Kunc
9.	3	dalších 7 autorů
10.	2	dalších 17 autorů
11.	1	dalších 64 autorů

Zdroj: Autoři.

Tabulka č. 5. Nejproduktivnější autoři v letech 2000–2004.

	počet příspěvků	autor
1.	41	Maxmilián Strmiska
2.	30	Lubomír Kopeček
3.	20	Vít Hloušek
	20	Miroslav Mareš
4.	10	Michal Kubát
5.	9	Petr Fiala
	9	Jan Holzer
6.	8	Michal Klíma
7.	7	Stanislav Balík
	7	Ondřej Císař
8.	6	Pavel Šaradín
	6	Šárka Waisová
		zbytek tvoří dalších 240 autorů

Zdroj: Autoři.

Tabulka č. 6. Nejproduktivnější autoři v letech 2005–2008.

	počet příspěvků	autor
1.	8	Josef Smolík
2.	7	Stanislav Balík
	7	Vlastimil Havlík
	7	Vít Hloušek
	7	Jakub Kysloušek

	7	Michal Pink
3.	6	Otto Eibl
	6	Jan Holzer
	6	Petr Kaniok
	6	Markéta Pitrová
	6	Šárka Waisová
4.	5	Vlastimil Fiala
	5	Lubomír Kopeček
	5	Zdeněk Kříž
	5	Michal Kubát
	5	Lukáš Linek
	5	Pavel Pečínka
		zbytek tvoří dalších 330 autorů

Zdroj: Autoři.

Při stručném komentáři tabulek č. 4 až 6 a vyhnutí se otevřeným personálím (s jednou výjimkou, viz poznámka č. 12) stojí za zmínku personální obměna, kterou přinesl vývoj v posledních 4 až 5 letech. Jistě, věk autorů nebyl kódován, tudíž formulovat tvrzení o např. generační výměně by bylo spekulativní a lehce napadnutelné. Z porovnání tabulky č. 4 a tabulky č. 6 však plyne, že pouze tři autoři figurují v obou obdobích (druhá polovina 90. let 20. století a přibližně druhá polovina první dekády 21. století), časově přitom již od sebe dosti vzdálených. Lze tedy, dle našeho mínění, hovořit přinejmenším o rozšíření personální základny autorské obce v posuzovaných časopisech a také o poklesu váhy v minulosti v českých časopiseckých publikacích dominujících osobností.

Dále pak dané statistiky naznačují, že je v podstatě okamžitě od prvních sledovaných let možno kvantifikovat jistý publikační standard, roční průměr opublikovaných textů na jednoho autora: pohybuje se u nejvíce publikujících autorů kolem dvou textů ročně v českých recenzovaných politologických časopisech.¹³

3.2 Autoři a témata

A co výše uvedení autoři, kteří byli v tabulkách č. 4 až 6 identifikováni jako nejproduktivnější v posuzovaných časopisech, psali/píší, jakým tématům se věnovali/věnují?¹⁴ Odpovědi na tyto otázky se snaží naznačit tabulka č. 7 a schéma č. 1. Jak můžeme vidět,

¹³ S některými výjimkami, jimž vévodí nebývalé publikační představení Maxmiliána Strmisky v letech 1999–2003, které však daný postřeh nenegují.

¹⁴ S opětovným připomenutím, že jevu celkové tematické struktury české politologické časopisecké produkce se autoři věnují v jiném textu (Holzer, Chytilík, Pšejka, Šindelář 2009).

v jednotlivých tematických kategoriích se míra toho, jak nejproduktivnější autoři (kvantitativně) ovládají daný tematický diskurs, radikálně mění (viz 4. sloupec tabulky č. 7). Tato míra variuje od 40% produkce metodologických článků a podobně vysoké hodnoty v kategorii „politické instituce“ až po velmi malé podíly top autorů v kategoriích „mezinárodní vztahy“ a „politiky“. Situace je pozoruhodná zejména v publikačně frekventované, přesto klíčovými autory téměř ignorované kategorii „mezinárodní vztahy“. Je možné shrnout, že některé tematické oblasti mají tendenci být dominovány jedním či několika autory více, jiné méně. Nabízející se otázka, zda jde i o faktickou dominanci, v níž klíčoví autoři udávají tón i obsahově, přesahuje výzkumný a interpretační záběr tohoto textu.¹⁵

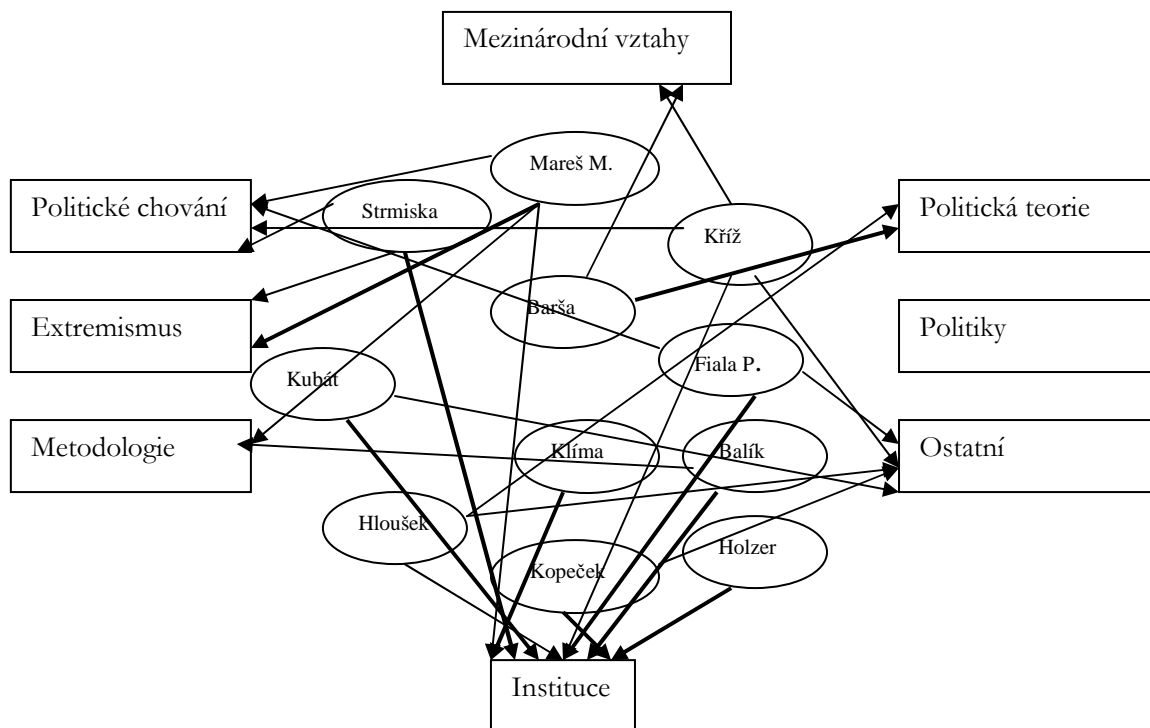
Tabulka č. 7. Témata u nejproduktivnějších autorů v letech 1995–2008.

	četnost	podíl z tematické produkce top autorů (%)	podíl na celkové produkci tématu (%)
Politické instituce	156	65,5	36,3
Ostatní	27	11,3	16,9
Extremismus	18	7,6	33,3
Politické chování	11	4,6	9,3
Mezinárodní vztahy	9	3,8	3,4
Politická teorie	8	3,4	12,0
Metodologie politologie	8	3,4	38,0
Politiky a jejich analýza	1	0,4	2,9
celkem	238	100,0	

Zdroj: Autoři.

¹⁵ Je třeba poznamenat, že mezi kategoriemi kvantitativní a kvalitativní tematické dominance nemusí být striktně vzato žádná souvislost. Lze si představit případy, v níž četné, avšak fragmentované a multiplikované publikace jednoho autora nezbuzují ve zbývajících publikacích žádné ohlasy, stejně jako situaci, kdy publikační pole ovlivní jediná publikace.

Schéma č. 1. Mapa tematických orientací nejproduktivnějších autorů.

Poznámka: šipky vedou od autorů k tématům v případě, že v dané tematické kategorii publikovali alespoň dva články. Silná čára = autor v dané kategorii publikoval více než 50 % svých výstupů. Zdroj: Autoři.

Mapa tematických orientací jednotlivých autorů (3. sloupec tabulky č. 7 a schéma č. 1) naznačuje jejich jednoznačnou orientaci na studium politických institucí. To tvoří významnou položku tematické orientace pro deset z jedenácti autorů, sedm autorů k němu dokonce směřovalo více než polovinu svých výstupů. Dalšími často zastoupenými kategoriemi jsou „politické chování“ (čtyři autoři) a „ostatní“ (pět autorů), ani v jednom případě však nešlo o dominující autorovu tematickou orientaci. Do kategorií „politická teorie“ a „mezinárodní vztahy“ spadá tematický zájem dvou autorů, v případě politické teorie je zájem jednoho z autorů (Pavla Barši) dominující. Dva autoři se tematicky orientovali na kategorie „extremismus“ (pro Miroslava Mareše jde o dominantní zájem) a „metodologie“ (bez autora s dominujícím zájmem). Bez systematictějšího zájmu klíčových autorů zůstává téma politik.

3.3 Jazyk produkce

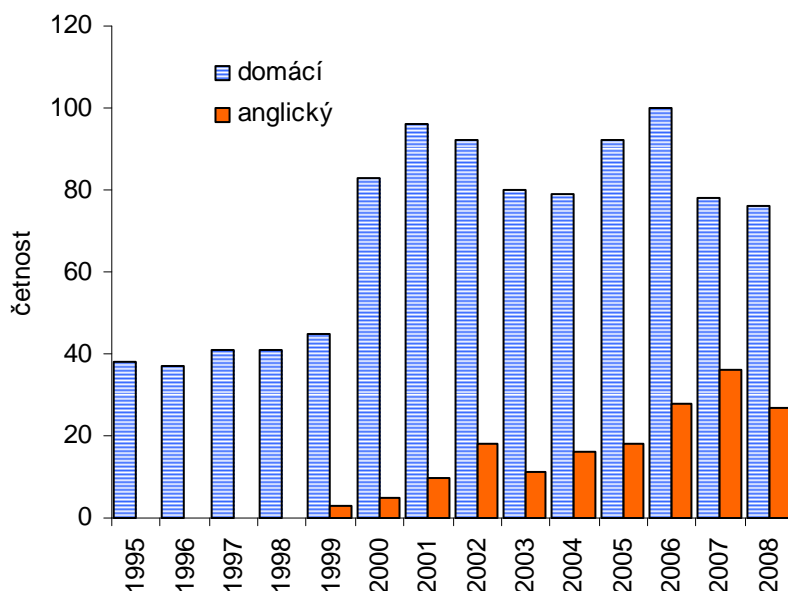
Další zajímavou otázkou, kterou lze v souvislosti se zkoumanými publikačními výstupy vznést, je zájem publikujících autorů své texty uveřejňovat v jiném než domácím jazyce. Přehled těchto údajů a jejich dynamiku shrnují tabulka č. 8 a graf č. 2.

Tabulka č. 8. Jednotky podle jazyka.

	domácí	anglický	německý	celkem
PČ	334	2	0	336
SEPS	187	49	1	237
PR	209	0	0	209
MV	177	0	0	177
PER	0	62	0	62
EVS	32	11	0	43
REX	39	1	0	40
PCE	0	34	0	34
CES	0	13	0	13
celkem	978	172	1	1 151

Poznámka: domácí jazyk představuje český a slovenský jazyk dohromady. Zdroj: Autoři.

Graf č. 2. Jazyk článků podle let.

Zdroj: Autoři.

Předchozí tabulka a graf umožňují formulovat opatrně optimistickou poznámku stran racionality českých badatelů-politologů. Lze-li totiž považovat výhradně českou produkci v českých politologických periodických v průběhu 90. let za přirozenou službu rodící se komunitě ve smyslu (originálnější i méně originální) prezentace klíčových politologických témat a debat českému čtenáři, pak počínaje přelomem století dochází k jasnému nárůstu ochoty i schopnosti publikovat v angličtině. Svě zde sehrála a hraje jak reakce na proměny obecných pravidel publikování a jeho evaluace, kalkuluující (proměnlivě) s upřednostněním anglicky psaných textů, tak přirozený interes badatelů představit své texty širšímu nežli pouze domácímu publiku, snaha o zisk zahraničního

ohlasu, jež je navíc srozumitelná nejen u jednotlivých badatelů, ale také u členů redakčních týmů oněch časopisů.

3.4 Institucionální struktura

Jak bylo zmíněno v úvodu textu, jedním ze zajímavých výstupů mohou být zjištění, jak se domácí časopisecké publikační výstupy politologické obce kryjí s institucionální příslušností autorů (doplněnou o neinstitucionální kategorii „Slovensko“, dle mínění autorů jak relevantní, tak zajímavou pro zpracovávané téma). V následném grafu č. 3 i v sérii tabulek č. 9 až 13 tudíž prezentujeme sadu údajů o místní struktuře autorů publikací; opětovně dodejme, že následně předkládaná tvrzení je nutno číst jako vypovídající nikoli absolutně, nýbrž výhradně v oblasti zkoumané skupiny periodik.

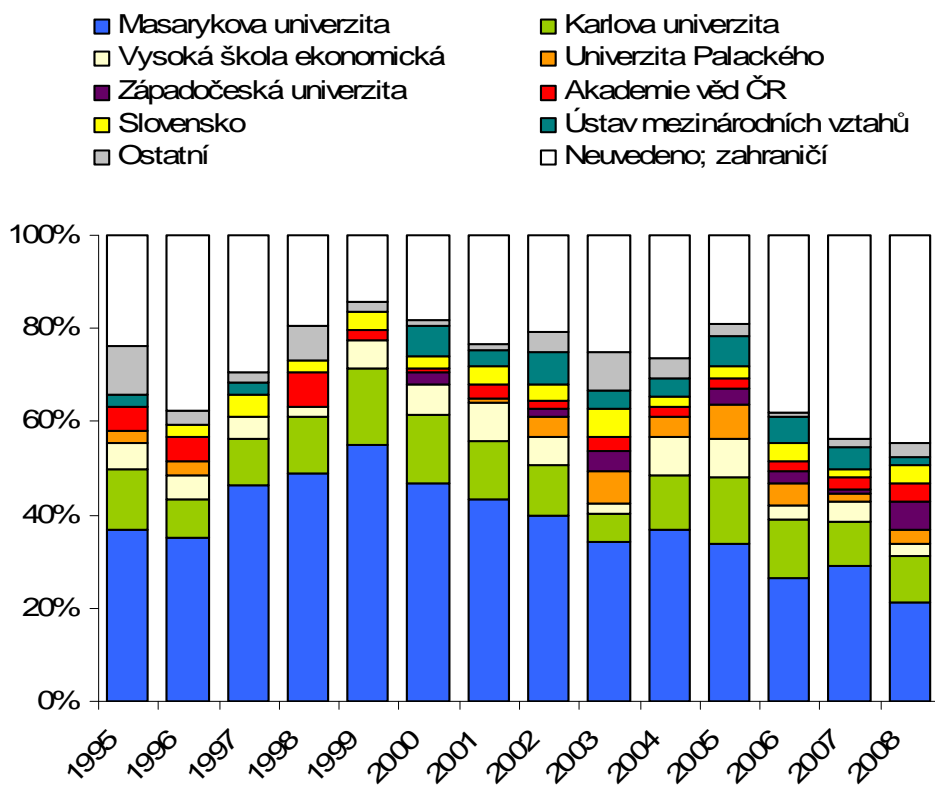
Tabulka č. 9. Místní struktura autorů publikací v čase 1995–2008: absolutní četnosti.¹⁶

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	<i>celkem</i>	%
Masarykova univerzita	14	13	19	20	27	41	46	46	34	35	37	34	33	22	421	50,5
Karlova univerzita	5	3	4	5	8	13	13	13	6	11	16	16	11	10	134	16,1
Vysoká škola ekonomická	2	2	2	1	3	6	9	7	2	8	9	4	5	3	63	7,6
Ústav mezinárod. vztahů	1	0	1	0	0	6	4	8	4	4	7	7	5	2	49	5,9
Univerzita Palackého	1	1	0	0	0	0	1	5	7	4	8	6	2	3	38	4,6
Slovensko	0	1	2	1	2	2	4	4	6	2	3	5	2	4	38	4,6
Akademie věd ČR	2	2	0	3	1	1	3	2	3	2	2	3	3	4	31	3,7
Západočeská univerzita	0	0	0	0	0	2	0	2	4	0	4	3	1	6	22	2,6
ostatní	4	1	1	3	1	1	1	5	8	4	3	1	2	3	38	4,6
celkem	29	23	29	33	42	72	81	92	74	70	89	79	64	57	834	≈100

Zdroj: Autoři

¹⁶ Je třeba poznamenat, že v této tabulce z pochopitelných důvodů nepracujeme s texty, kde u jejich autorů nebyla institucionální příslušnost uvedena, resp. kde se jednalo o autory zahraniční.

Graf č. 3. Místní struktura autorů publikací v čase 1995–2008: relativní četnosti.

Zdroj: Autoři.

Tabulka č. 10. Místa – Masarykova univerzita 1995–2008.

	četnost	%
Fakulta sociálních studií	365	86,7
Filozofická fakulta	26	6,2
Právnická fakulta	25	5,9
Pedagogická fakulta	4	1,0
Ekonomicko správní fakulta	1	0,2
celkem	421	100

Zdroj: Autoři.

Tabulka č. 11. Místa – Karlova univerzita 1995–2008.

	četnost	%
Fakulta sociálních věd	84	62,7
Filozofická fakulta	31	23,1
Právnická fakulta	16	11,9
Fakulta humanitních studií	1	0,7
ostatní	2	1,5
celkem	134	100

Zdroj: Autoři.

Tabulka č. 12. Místa – Slovensko 1995–2008.

	četnost	%
Univerzita Komenského Bratislava	16	42,1
Univerzita Matěja Bela Banská Bystrica	5	13,2
Univerzita Pavla Jozefa Šafárika Košice	5	13,2
Univerzita Cyrila a Metoda Trnava	4	10,5
Ekonomická univerzita Bratislava	2	5,3
Institut pro veřejné otázky	2	5,3
Prešovská univerzita	2	5,3
Slovenská akademie věd	2	5,3
celkem	38	100

Zdroj: Autoři.

Tabulka č. 13. Místa – ostatní 1995–2008.

	četnost	%
Vojenská akademie Brno	8	21,1
Ústavní soud	5	13,2
Univerzita Jana Evangelisty Purkyně Ú. n. L.	4	10,5
Univerzita Hradec Králové	3	7,9
Vysoká vojenská škola Vyškov	3	7,9
Univerzita obrany Brno	2	5,3
Univerzita Ostrava	2	5,3
Vysoká škola veřejné správy v Praze	2	5,3
ostatní	9	23,7
celkem	38	100

Zdroj: Autoři.

První postřeh, spojený s interpretací série předchozích tabulek a grafů věnovaných místní/institucionální dimenzi zkoumaných dat, se týká reálné koncentrace produkce v posuzovaných českých odborných politologických časopisech na pouze skutečně několik málo akademických (v užším smyslu univerzitních) institucí, přesněji fakult a ústavů. Jakkoli je tedy česká politologická scéna na konci druhé dekády svého vývoje reálně značně diverzifikovaná (akreditací v oboru politologie disponuje 11 vysokých škol, veřejných i soukromých, kterými se přitom institucionální struktura české politologie nevyčerpává), její reálný vědecký výkon, měřený v tomto textu časopiseckou produkcí, vzniká ve značně limitované skupině institucí.

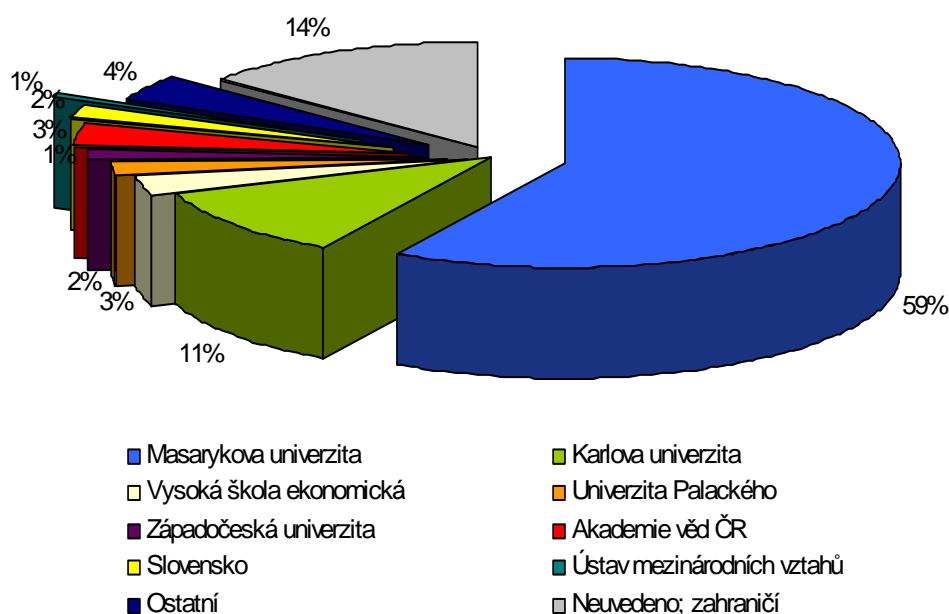
I proto stojí v naznačené skupině institucí za zmínku přítomnost dvou neuniverzitních výjimek: Ústavu mezinárodních vztahů (dále jen ÚMV), jenž vlastní dikcí představuje „spojnici mezi akademickým světem a politickou reprezentací“¹⁷, a Akademie věd České republiky (dále jen AV ČR).

¹⁷ Viz webové stránky Ústavu mezinárodních vztahů Praha.

Druhý bod se týká tématu vazby jiných sociálních nauk k politologii. Byť bráno opět (pouze) kritériem časopisecké produkce, nabízí míra přítomnosti autorů z právnických fakult, jak Karlovy univerzity (dále jen UK), tak Masarykovy univerzity (dále jen MU), tezi, že pro českou politickou vědu by mohla být role právnické vědy¹⁸ významnější než kupříkladu vazba na historiografii či ekonomii. Metodika předkládaného materiálu však nenabízí prostor pro test této teze, neznámých je tu příliš mnoho, včetně např. podílu ekonomických ústavů z Fakulty sociálních věd UK (dále jen FSV UK) či reálné oborové participace skrývající se za značkami Filosofických fakult (dále jen FF; a to jak na UK, tak na MU) na posuzovaných publikacích.

Jinou zajímavou příležitostí pro interpretace by mohl nabídnout pohled na to, jak se institucionální příslušnost autorů projevuje ve vazbě na jejich publikační strategie, tj. zda existuje nějaký vztah mezi institucionální příslušností autorů a tím, v jakém periodiku publikují. Základní sadu informací v tomto smyslu přináší grafy č. 4 až 8.

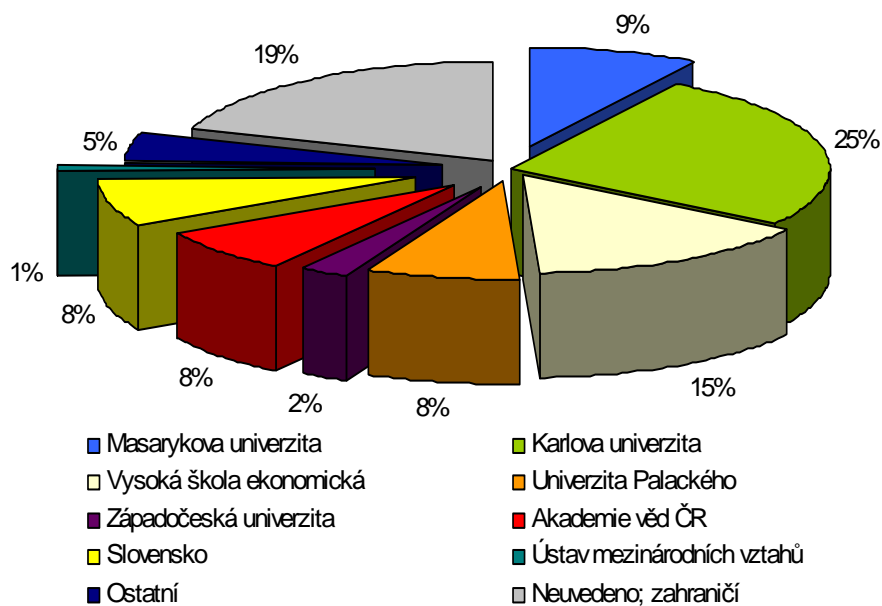
Graf č. 4. Místní struktura – Politologický časopis.

Zdroj: Autoři.

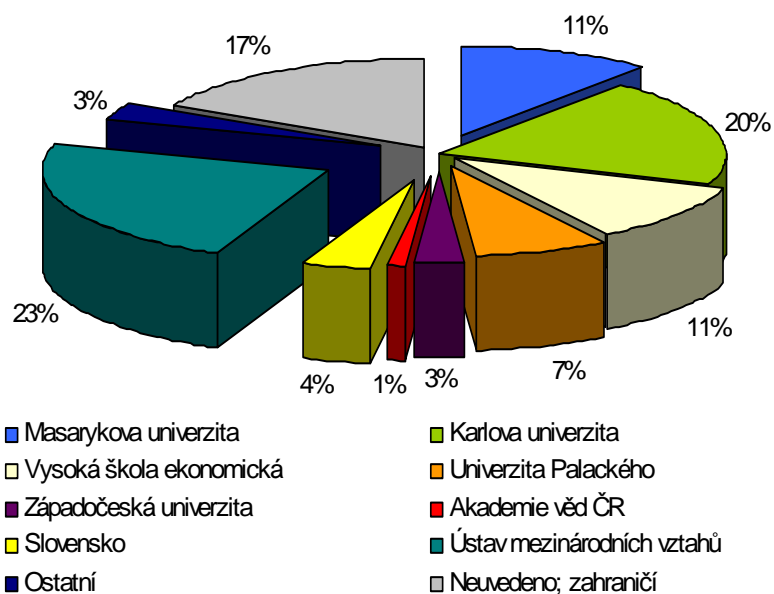
¹⁸ Viz též existence společné podkomise Grantové agentury ČR.

Graf č. 5. Místní struktura – Politologická revue.

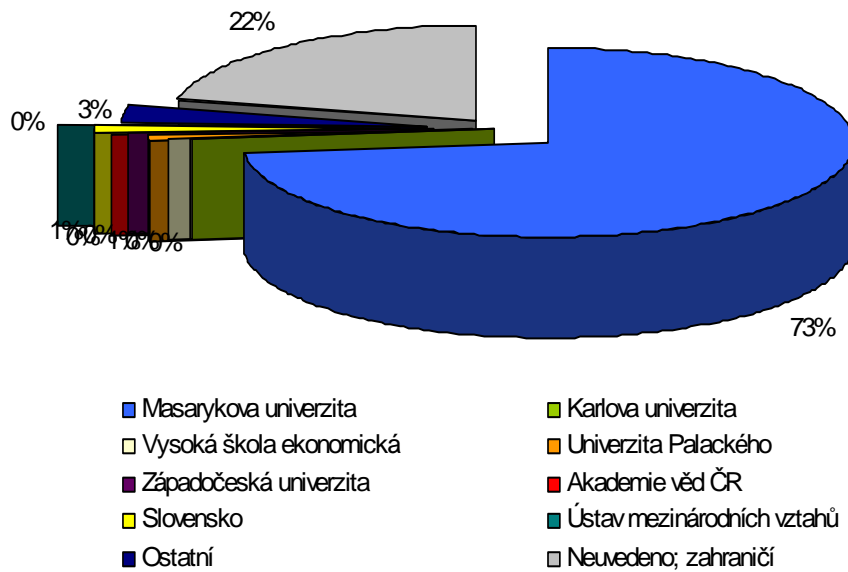
Zdroj: Autoři.

Graf č. 6. Místní struktura – Mezinárodní vztahy.

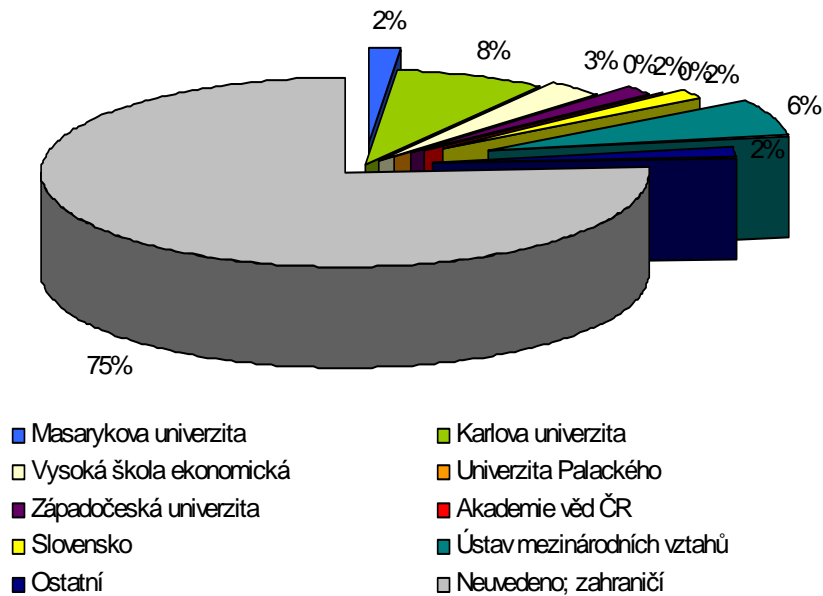
Zdroj: Autoři.

Graf č. 7. Místní struktura – Středoevropské politické studie.

Zdroj: Autoři.

Graf č. 8. Místní struktura – Perspectives.

Zdroj: Autoři.

Poznámky ke grafům č. 4 až 8:

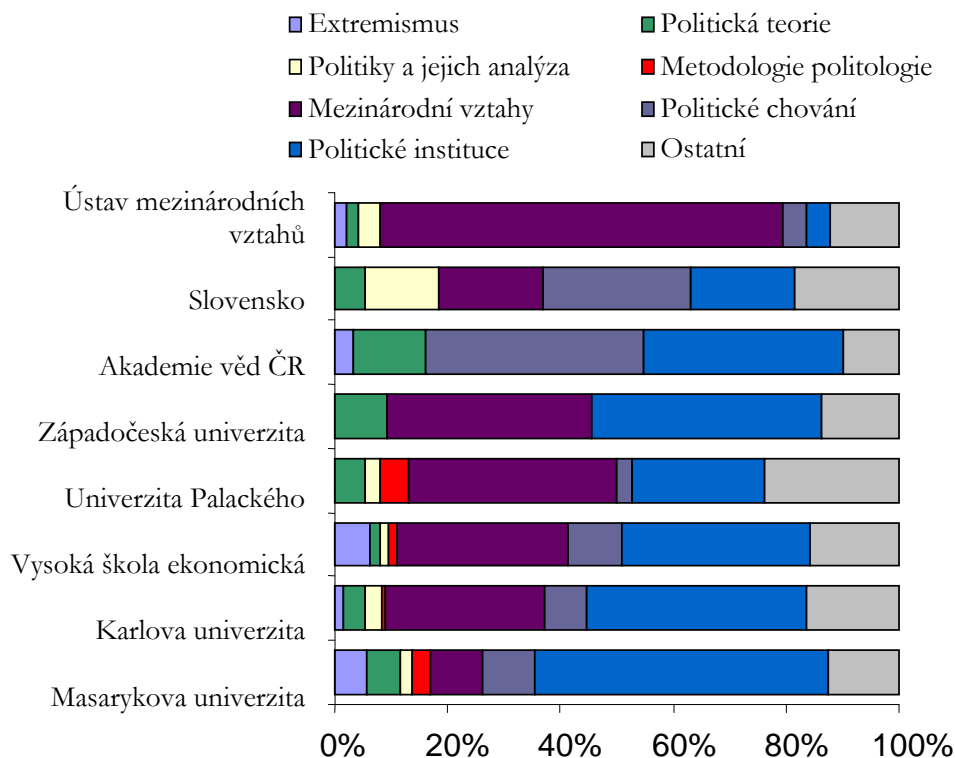
1. Grafy byly konstruovány pro časopisy s více než 50 analytickými jednotkami; proto nejsou představeny CES, EVS, PCE a Rexter.
2. V případě *Perspectives* je u autora vždy uvedeno i pracoviště/instituce, tzn. že uvedených 71 % přispěvatelů je skutečně zahraničních.
3. U ostatních časopisů představuje šedý díl koláče (neúvedeno; zahraniční) směs těchto dvou kategorií s blíže neurčeným poměrem.

U dat plynoucích z grafů č. 4 až 8, zachycujících podíl institucí v publikačních paletách jednotlivých periodik, především nelze ignorovat, že naznačují, že institucionální analýza produkce některých posuzovaných časopisů vykazuje výraznou přítomnost „domácích“ autorů, tedy autorů kmenově příslušných k instituci, která je zároveň vydavatelem onoho časopisu (popř. se jedná o průnik v celouniverzitním smyslu). Výrazný je tento postřeh u dvou analyzovaných „brněnských“ periodik (*Politologický časopis* a *SEPS*) a částečně i u „pražských“ časopisů (*Politologická revue* a *Mezinárodní vztahy*).

Tuto skutečnost není dle autorů nutno rovnou interpretovat jako charakteristickou pro celou českou politologickou publikační praxi, jež by spočívala v čistě utilitárním chápání časopisů buď jako vlastního „majetku“, nebo přinejmenším jako kolbiště instituce, která je jeho vydavatelem, resp. akademiků, kteří na ní působí. Je nicméně faktem, že různé instituce v různé fázi vývoje disponovaly různým publikačním zázemím, které se přirozeně promítlo i do dat, která shromáždil tento materiál; stejně jako je faktem, že svou vypovídací hodnotu mělo/má i samotné rozhodnutí badatelské komunity příslušné instituce vydávat odborný časopis inspirující se standardy platnými v jiných oborech. Každopádně implicitní předpoklad otevřenosti analyzovaných recenzovaných časopisů, lhostejno jakého vydavatele, je zde konfrontován s realitou majoritního využití možnosti publikovat v daném časopisu „domácími“ autory. Vymykající se příklad představuje časopis *Perspectives*, disponující takřka tříčtvrtěním podílem publikací zahraničních autorů (příčemž tento podíl je takřka s jistotou dán redakční volbou výhradní anglické mutace tohoto periodika).

Konečně posledním typem informací, které mohou vyplynout z dat o institucionální afiliaci autorů, je zjištění o případných tematických preferencích plynoucích z publikační aktivity členů té které instituce. Základní přehled nabízí graf č. 9.

Graf č. 9. Tematická orientace dle institucí.

Zdroj: Autoři.

I na základě analýzy toho, jak je tematická struktura distribuována místně, lze vyslovit několik zajímavých postřehů. Kompletně místně pokrytá jsou témata „politická teorie“, „politické instituce“ a reziduální kategorie „ostatní“, naopak nejméně pokrytou kategorií představuje „metodologie politologie“, zastoupená v pouhé polovině míst. Na pěti místech (Slovensko, UP, UK, VŠE, ZČU) existuje delikátní rovnováha mezi nejčastěji zastoupenými kategoriemi politických institucí a mezinárodních vztahů. Očekávaně nerovnovážný je tento poměr na ÚMV, neboť tato instituce je na mezinárodní vztahy programově zacílena. Hlavní anomálií tak představuje MU, kterou lze alespoň na základě počtu publikací označit za *alma mater* institucionalistické politologie v ČR. Tématu mezinárodních vztahů je naopak oproti politickým institucím věnována malá – byť vzhledem k velké publikační produkci MU nikoliv zanedbatelná – pozornost. Pozoruhodná je pak i role, kterou hrají v publikační reprodukci tématu „politické chování“ (vedle AV ČR) slovenští autoři.

Uvažujeme-li jako třídící proměnnou témata, pak lze kompletní tematickou saturaci konstatovat pouze u UK, VŠE a MU, další místa zahrnutá do analýzy se alespoň jedné ze základních tematických kategorií nevěnují. Nejméně tematicky rozprostřená vychází z výzkumu

ZČU, profilující se pouze v rámci čtyř základních témat. Zmíněný postřeh přitom nelze rozhodně chápat jako diskvalifikující; možné je dokonce argumentaci obrátit ve smyslu konstatování značné – často až neobvyklé – tematické plurality ostatních míst.

4. Závěr

Na závěr, který vědomě nebude opakovat parciální interpretace a komentáře uvedené v textu u jednotlivých tabulek a grafů, nejprve stručně zopakujeme podstatné vstupní teze a zároveň limity předkládaného textu. Ten se sice primárně zabývá otázkami „kdo“ a „kde“ formuje český politologický výzkum, ovšem v rámci dílčím způsobem vymezeného pole pro výzkum spočívajícím v soustředění analýzy pouze na česká recenzovaná odborná periodika. Zisk komplexnější informace o publikačních strategiích českých politologů proto zůstává v tomto smyslu podmíněn realizací dalších analýz koncentrujících se na další typy výstupů. Při současné absenci impaktovaného politologického časopisu vydávaného českou akademickou institucí však bylo logické začít zpracováním kategorie recenzovaných odborných periodik. Je tedy logické, že ze získaných dat, zachycených v tabulkách a grafech, autoři nekonstruují žádnou kvalitativní informaci o české politologii.

Předložený rozbor personálních a místních/institucionálních charakteristik nicméně nabízí prostor pro několik předběžných úvah, jež mohou být podkladem dalšího odborného zájmu. Je například na místě počítat s tím, že není důvod, aby české politologické komunitě byl cizí jakýkoli ze standardních faktorů (autorské motivace, stav dosavadního výzkumu, konjunkturální faktory, finance, publikum, tlak, pobídky...), jež typicky ovlivňují autorskou performanci a strategie, a že tedy na politologickou produkci působily a působí i tyto, byť obtížně kvantifikovatelné vlivy.

Další postřeh říká, že je česká politologická scéna spíše malá. Pokud pak od sebe separujeme komunity politologickou a „vztahařskou“, jeví se ona druhá jmenovaná jako postrádající výrazně dominantní určující osobnosti. Jedná se pravděpodobně o vliv jistého časového zpoždění v jejím vývoji, které mj. znamenalo absenci nutnosti potýkat se s některými „zakladatelskými“ zadáními.¹⁹ Mimořádně emancipace mezinárodních vztahů, evropských studií či také studií strategicko-bezpečnostních může znamenat povstání specifického fenoménu, který bychom mohli pracovně nazvat „reziduální politologií“, což by mohl být trend skrývající v sobě řadu těžko předvídatelných důsledků.

¹⁹ Těmito zakladatelskými zadáními máme na mysli nutnost nejen budovat nové institucionální struktury na akademické půdě, ale především etablovat reputaci politologie jako autonomní sociální nauky.

Touto poznámkou byl otevřen prostor pro predikci procesů, které českou politologii čekají, resp. které by mohly plynout z již nastartovaných trendů plus z proměn prostředí, v němž se politologie v českých zemích pohybuje či pohybovat bude.²⁰ Z některých v textu uvedených bodů, např. dokladované pozitivní reflexivity rozebírané publikační praxe na takový požadavek/standard institucionalizované vědy, jakým je použitý jazyk, přitom plyne předpoklad racionality jednání jednotlivých aktérů, tedy kolegů politologů.

V každém případě, kromě těžko předvídatelných vnějších parametrů, zůstávají přítomny i méně zachytitelné, na první pohled neidentifikovatelné motivace, proč a kolik se píše a kde se tiskne. Ostatně i v pozadí provedení tohoto výzkumu stály jak „tvrdé“ povinnosti autorů plnit vlastní grantový projekt, tak důvody „měkké“, spojené s deklarací dostatečně silné motivace prozkoumat dané výzkumné pole, jež nebylo a není nedůležité jen proto, že mu zatím v českém prostředí nebyla věnována pozornost.

Literatura

- De Solla Price, D. J. (1970): *Citation Measures of Hard Science, Soft Science, Technology, and Nonscience*, in: C. E. Nelson – D. K. Pollock (eds): *Communication Among Scientists and Engineers*, Lexington, MA, Heath Lexington Books, pp. 3-22.
- Hicks, D. (2004): *The Four Literatures of Social Science*, in: H. Moed (ed.): *Handbook of Quantitative Science and Technology Studies*, Springer Netherlands, pp. 473-496.
- Hix, S. (2004): A Global Ranking of Political Science Departments, *Political Studies Review*, Vol. II, No. 3, pp. 293-313.
- Holzer, J. – Chytilík, R. – Pšejka, P. – Šindelář, M. (2009): *Jaká se produkuje politická věda? Tematická analýza publikací v českých recenzovaných politologických časopisech*, Politologický časopis, roč. XVI., č. 2, s. 91-115.
- Holzer, J. – Pšejka, P. (2002): *Political Science – Czech Republic*, in: M. Kaase – V. Sparschuh (eds): *Three Social Science Disciplines in Central and Eastern Europe. Handbook on Economics, Political Science and Sociology (1989–2001)*, Bonn/Berlin – Budapest, Social Science Information Centre – Collegium Budapest, pp. 226-245.
- Holzer, J. – Pšejka, P. (2003): *First Decade of Czech Political Science: Issues, Research, Methods*, in: L. Cabada (ed.): *Contemporary Questions of Central European Politics*, Plzeň, ZČU, pp. 234-248.
- Holzer, J. – Pšejka, P. (2007): Na cestě ke světlym zítřkům aneb česká politologie patnáct let po, *Politologický časopis*, Vol. XIV, No. 1, s. 61-70.

²⁰ Zde bude zajímavé sledovat vývoj počtu českých recenzovaných politologických časopisů. Z prostého srovnání s jinými evropskými zeměmi vychází, že český trh je v tomto ohledu buď nebývale bohatý a pestrý (pozitivní interpretace), nebo naopak nezdravě přebujelý (negativní interpretace). Jistě, česká politologie pouze reagovala/reaguje na daný stav, resp. využila/využívá možností, které jí nabízelo/nabízí tuzemské nastavení toků financí a autoevaluačních kritérií vědy. Při změně obecných parametrů fungování akademické sféry může každopádně pole analýzy hodných časopisů za pár let vypadat zcela jinak nežli dnes.

Sandström, U. (2007): *A Metric for Academic Performance applied to Australian universities, 2001–2004*, WCU-2, Shanghai.

Šindelář, M. (2008): *Obraz české politologie na základě obsahové analýzy politologických periodik*, bakalářská práce, Brno, FSS MU.

Internetové zdroje

ECPR European Political Science Network, on-line zdroj <<http://www.epsnet.org>>.

International Studies Association Section, on-line zdroj <<http://www.isanet.org/sections/>>.

SAGE Journals Online, on-line zdroj <<http://online.sagepub.com/>>.

Ústav mezinárodních vztahů Praha, on-line zdroj <<http://www.iir.cz>>.